Ч. 136 (14.385). Львів, субота 20. червня 1936. •Poczłowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Поклик „Рідної Школи“ до власників облігацій „Народової Позички“.

З необхідним поширенням рідношкільної діяльности ростуть і видатки Рідної Школи. На цей рік видатки виносять 1.100.000 зол. Сама Головна Управа РШ потребує на школи, що є на її удержанні і на адміністрацію 392.000 зол. Частину тих видатків покривали невеличкі шкільні оплати. Але надходить рідношкільний передновок: вакаційні місяці — липень і серпень, в яких нема науки, а тим самим не буде вже й тих мізерних шкільних оплат.

Рідношкільне вчительство, що важко й жертвенно працювало цілий рік серед дуже несприятливих обставин, заслугує вповні на відпочинок, щоби набрати сил до нових великих трудів. Одначе повстає загроза, що це вчительство взагалі не матиме засобів на прожиток. Українське громадянство не сміє до того допустити і не допустить.

Тому в повною надією звертаємося до всього українського громадянства з покликом: Допоможіть нам перетривати чорну годину і пришліть негайно — скільки хто зможе — надзвичайний даток Рідній Школі.

При цій нагоді вважаємо необхідним порушити ще одну неменше важну справу: Довг Головної Управи Рідної Школи в Обезпечальні дійшов до 80.844 зол. Обезпечальня вже з давнішого часу заінтабулювала його на 2 рідношкільних каменицях, в яких містяться школи РШ: 7-клясова дівоча ім.Т. Шевченка, захоронкарська семинарія, торговельна школа і бурса. Якщо Рідна Школа своєчасно не змоглаб сплатити того довгу, то може прийти до ліцитації обох цих камениць. На підставі спеціяльного дозволу має Рідна Школа право перебирати даровизни облігація народової позички і сплачувати ними довг в Обезпечальні. Звертаємось отсим до власників тих облігацій з проханням: якнайскорше прислати прямо до Головної Управи Рідної Школи у Львові, вул. Сикстуська 46, свої облігації з власноручним підписом на оборотній стороні, що власник переливає дану облігацію на Рідну Школу. Звертаємо увагу, що справа дуже пильна і не терпить проволоки.

Стан Рідної Школи сьогодні безперечно дуже поважний. Не сумніваємось, що Українське Громадянство, яке нераз дало доказ, що розуміє, чим для Української Нації є Рідна Школа, — поспішить з негайною одноразовою допомогою найкраще користуючись почтовими складанками РШ., а власники облігацій народової позички дадуть визначну допомогу, коли пожертвують свої облігації Рідній Школі на сплату довгу Обезпечальні.

Після „Французької Акції“ — „Вогняний Хрест“.

ФРАНЦУСЬКІ ПРАВІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗВЯЗАНІ.

ПАРИЖ, 19. 6. ПАТ. **На внесок мін. внутр. справ рада міністрів розвязала параміліитарні організації, а саме: „Вогняний хрест“, „Французька солідарність“, „Францісти“ та „Патріотична молодь“.**

ЗАЯВА ДЕ ЛЯ РОКА.

ПАРИЖ, 19. 6. ПАТ. Полк. де ля Рок заповів на пресовій конференції, що розвязання „Вогненного хреста“ є безправне, тому він відкличеться до державної ради. Завтра повстане нова французька партія, куди вступлять його однодумці.

ПАРИЖ, 19. 6. ПАТ. Полк. де ля Рок візвав членів „Вогняного хреста“ до спокою, заки влада організації видасть рішення. Провідник „Патріотичної молоді“ пос. Тешінгер назвав урядовий декрет нелегальним, бо від 1935 р. його організація замінена на політичну партію під назвою „народно-людової“. Кілька правих послів заповіло інтерпеляцію в обороні „правих ліг“ — правдоподібно будуть вони боронитися на терені парляменту і державної ради.

Декрет розвязав праві організації з усіми надбудівками, не лише міліції.

Провідник „Французької солідарности“ Жан Рено та провідник „Францістів“ Марсель Бюкар запротестували проти розвязання організацій.

„ВЕЛИКА ЗРАДА“.

ЛЬОНДОН, 19. 6. Райтер. У відозві під цим наголовком лейбуристи обвинувачують бриг. уряд за те, що не виповнив своїх зобовязань до Ліги Націй, припиняючи санкції та взивають „всіх людей доброї волі“ обєднатися під егідою Ліги для оборони безпеки, збірного миру та справедливости.

КАНАДА ПРОТИ САНКЦІЙ.

ОТТАВА, 19. 6. ПАТ. Премієр Канади заявив учора в палаті громад, що канад. уряд підтримає в Женеві внесок припинити санкції.

І АВСТРАЛІЯ.

КАНБЕРА, 19. 6. ПАТ. Австралійський премієр заявив, що його уряд є проти санкцій, але сам з ініціятивою у цій справі не виступить, зате внесе пропозицію реформи Ліги Націй.

І ІРЛЯНДІЯ.

ДЕБЛІН, 19. 6. ПАТ. Прем. де Валера заявив: Санкції завели, тому треба їх припинити. У теперішньому стані Ліга Націй не має довіря

Виїмковий стан у Ковні.

БЕРЛІН, 19. 6. ПАТ. **У Ковні заборонили виходити на вулицю після 10. год. веч.**

БЕРЛІН, 19. 6. ПАТ. **Воєнний командант Ковна впровадив винятковий стан.**

КОВНО, 19. 6. Авас. Робітники демонстрували на протест проти поведінки поліції на похоронах робітника-самогубця. Поліція кілька разів шаржувала. Рух у середмісті припинився.

КЕНІҐСБЕРҐ, 19. 6. ПАТ. Як повідомляють з Ковна, **заворушення тривають там дальше. Вчора пополудні застрайкувала більшість фабрик**, як державних так і приватних. Невідома рука кермує страйком — невідомі люди домагалися від власників каварень, щоб звільнили персонал або приступили до страйку.

Робітники будують барикади та відстрілюються зпоза них. Поліція, узброєна в скоростріли, відгородила середмістя від передмість, тому гурт з 50-ох робітників перейшов міст і намагався атаком на зади перервати поліц. кордон. Вже є 400 арештованих та багато ранених. Сподіваються, що міністер внутр. справ уступить, а поліцаїв, що стріляли, покарають.

Московська поразка у Швайцарії.

Женева, 13. червня 1936.

11. червня Національна Рада Швайцарії відкинула більшістю 96 голосів проти 72 пропозицію Штойблі визнати Совіти. Це рішення може видаватись незначним епізодом на тлі великих світових подій, що відбуваються тепер, але в дійсности є воно поважною подією у боротьбі Европи проти московського наступу. Щоб зрозуміти належно значіння перемоги національних швайцарських партій над московським табором у Швайцарії, треба мати на увазі, що Швайцарія є сусідкою Франції та що вона може бути або оборонною твердинею для центральної Европи проти большевицького осередку в Парижі, абож воротами для больш. наступу з цього осередку на схід. Покищо Швайцарія большевицький наступ відкинула.

Рішення Національної Ради було вислідом довгої попередньої боротьби між прихильниками та противниками Москви у Швайцарії. Після вступу Совітів до Ліги Націй розвинулась у Швайцарії енергійна акція за визнання СССР. Склад послів, що голосували за визнанням Совітів, доказує, що ця акція мала деякий успіх. Крім соціялістів та двох комуністів за пропозицією п. Штойблі голосували незалежні посли групи Дютвайлера, сім радикалів, двох селян, два демократи й один „дикий“. Кількох представників великого промислу, фабрикантів годинників та сільського господарства пощастило московським аґентам звабити фантастичними обіцянками совітських замовлень, яких здійснення малоб цілком усунути безробіття в Швайц

ві та прикрасити кожного совітського піддавця швайцарським годинником, а кожний колхоз сімментальською коровою. Але скількість легковірних дурників в Европі на московське лихо швидко зменшується. Противники признання большевиків зазначили слушно, що торговельні зносини між Швайцарією та СССР істнують і так, і признання московського уряду тут нічого не змінить. Коли московський уряд і збільшує замовлення для того, щоб осягнути визнання, то він негайнож після визнання знову зменшує їх. Так було зі Сполученими Державами Америки і з Бельгією, коли тимчасом Голяндія, яка Совітів не визнала, постійно збільшує свій експорт до СССР. Зрештою совітський імпорт постійно зменшується і в році 1935 він упав уже на 625 міліонів швайцарських франків (взагалі завсь імпорт), тоді, як швайцарський імпорт у цім році рахував 1200 міліонів фр. За минулий рік СССР закупив у Швайцарії товарів лише на 5 міліонів фр., отже колиб цю суму навіть потроєно, то й тоді вона у швайцарськім експорті, що виносив 700 міл. фр., не гралаб поважної ролі.

Але головні аргументи проти визнання Москви були політичної і моральної натури. У взаєминах з Москвою Швайцарія має великий досвід. При большевицькім перевороті в Росії швайцарське посольство було зруйноване, кількох членів дипльоматичного представництва тоді вбили, швайцарське майно у межах СССР забрали без найменшого відшкодування. Теперішній керманич правого крила швайцарських соціялістів, Грім, що стояв у 1918 році на чолі Ольтенського совіту, намагався при помочі загального страйку скинути Федеральну Раду й запровадити совітський лад у Швайцарії. Наслідком цього було не лише видалення совітської торговельної місії та зірвання дипльоматичних зносин з Москвою, а й фактичне виключення соціялістів з політичного проводу Швайцарії, яке тревае властиво й по нинішній день. Соціялістів до Федеральної Ради не допускають, як членів партії керманої з інтернаціонального осередку, отже осіб, що політичним засадам швайцарської невтральности не відповідають.

У промові президента Мотти, виголошеній 10. ц. м. докладно означене відношення швайцарського уряду до Москви. Він заявив між іншим, що СССР не можна визнати, бо совітський уряд і III. Інтернаціонал є лише двома обличчями тої самої організації. Приклад Сполучених Держав Америки й Уруґваю доказує, що московський уряд своїх обіцянок не додержує. Домагаючись визнання московський уряд має на увазі не господарські, а політичні цілі, він хоче створити у Швайцарії один з найповажніших осередків своєї акції в Европі, підтримувати звідси своїх союзників і поборювати своїх ворогів та порушувати цим швайцарську невтральність.

Ці погляди президента Мотти є безумовно й поглядами національних партій Швайцарії. Чи Швайцарії удасться вдержати політичну невтральність між табором національних держав та большевицьким табором в Европі, це питання інше. Але сама Москва примушує Швайцарію робити вибір між двома цими таборами. Теперішня поразка Москви у Берні у всякому разі загострює відносини між Швайцарією та Москвою. Національний протибольшевицький рух у Швайцарії зростає. І один з поважних політичних керманичів Швайцарії, радник Мюзі, такий зненавиджений прихильниками Москви, висловив в одній зі своїх промов отверто надію, що переможцями в Европі будуть національні держави.

М. Данько.

Українці в Уруґваю.

ПЕРШІ ВРАЖІННЯ ЗЕМЛЯКА.

Монтевідео, 3. травня 1936.

Воїх українців в Уруґваю нечисляють коло 10 тисяч, з того у самім Монтевідео понад 7 тисяч. Українські еміґранти походять з усіх українських земель, звад Дніпра, Волині, Галичини, Буковини і Закарпаття. Збитою масою не живуть, а порозкидані по цілім місті і передмістях, яке має кільканадцять квадратових миль. В одній місці живе около 1.000 осіб близько себе це буковинці і бесарабці (під проводом одного комуністичного „туза" теж буковинця). Між усіми тими українцями у Монтевідео є різні елементи. Під оглядом релігійним є православні, греко-кат., евангелики, баптисти і чимало атеїстів. Під оглядом політичним є найбільше з переконання (радше затуманення) комуністів, є і соціялісти, націоналісти, анархісти та решта як звичайно, безпартійні. Організації тут такі:

1) Український Робітничий Союз ім. Т. Шевченка заложений 1927. р. Має 55 активних членів і поважну бібліотеку та багато симпатиків. Цей Союз є не лиш під впливом Комінтерну, але працює за вказівками Москви. Я мав нагоду переконатися особисто, будучи на Загальних Зборах Союзу в характері обсерватора та на протестаційному вічі проти [illegible] в Польщі скликанім цим Союзом, теж у характері обсерватора. Там на зборах і вічу викрикували проти Польщі, але і проти українського національного руху. Кричали проти УНДО, проти УПР, проти ОУН, РСУК, незалежної преси, одним словом проти всього і вся, що українське. Балакав я пізніше приватно з провідниками тутешніх комуністів і переконався, що моя співпраця з ними виключена.

2) Т-во „Воля" це неофіціяльна філія згаданого Союзу, заложена в 1935. р. Має 30 членів активних. Тут згуртовані буковинці.

3) Товариство ім. І. Франка — це відламок У. Р. Союзу Шевченка, заложена в 1935. р. Має 31 активних членів. Напрям праці цього Т-ва ще досі не вдалось мені особисто ствердити.

4) Читальня „Просвіти", заложена в 1934. р. 48 паперових членів, лише 22-ох активних. Біденька „бібліотека" на 43 томи і ті нічого не варт. Це товариство національне, але тут брак людей до праці. Провідникам цієї „Просвіти" брак такту, не вміють пізнати душі робітника і через те мають мало членів, а ще до того комуністи виробили марку цій „Просвіті", що вона білоґвардійська, бо там є колишні підстаршини наддніпрянці петлюрівці, а тут комуністи, на жаль, галичани окричали Петлюру як зрадника і запроданця українських земель Польщі.

Церква тут православна, а батюшка в ній москаль, якому пахне „єдіна неділімая". Це колишній полковник царської армії. Школи української тут нема, сотні дітей не вміють по нашому говорити не то писати.

Матеріяльне життя булоб ще не найгірше, якби не льотерія, кінела, карера. Грають що тижня всі ці три гри, а горілка тут дешева, що страх.

Виходить, що національно наше становище тут сумне. Та решта, що лишилася ще здалека від усіх організацій, це здебільша люди тяжкі до якої небудь праці. Одначе можнаб їх зорґанізувати, але треба би кількох людей до роботи. Треба би тут священника українця, доброго промовця і музикального; доброго режисера до вистав; учительки до дітей; економіста-кооператора, який був би містком між соціялістами, пів комуністами, націоналістами і католиками та православними. Якщо булоб тут чотирьох таких людей, тоді можнаб щось зробити тут і за яких два-три роки дати значну поміч „Лемківщині". Людей мусілаб дати Галичина і життя їх моглоб бути таке. Священника покищо мусілиб утримувати наші владики принайменше 1—2 роки. Режисер крім свого фаху мусів би бути хоч трохи столяр, кравець, стрижій, чи який інший фахівець і не всіх фахів, лиш одного досить йому, і то не з дипльомами, лиш якби змів робити.

Учителька училаб діти двічі а може тричі в тижні, а крім цього моглаб дістати працю у фабриці чеколяди, цукорків чи папіросів, де можна працювати акордово, остаточно прати білизну своїм і за це може заробити до 160 зол. місячно! Якжеж дістатись сюди? Гроші на дорогу мусілиб вони мати свої 150 долярів і 10 долярів на виroблення афідавіту, а кавцію в квоті 300 долярів по-

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

Максим Ґоркий — босяк і достойник.

(З приводу його смерти.)

Незвичайно важко писати про письменника, до якого настроєні ми вороже за його політичні та неполітичні виступи. Ще 20 літ тому Ґоркий був для нас синонімом боротьби за свободу; що сказалиб про його діяльність, як одного з духових провідників комунізму, — Толстой або Чехов, якби жили? Сказалиб, що не бачать ріжниці між білим і червоним насильством, таким чи іншим обмеженням свободи письменника — цензурою, поліцією та вязницею.

Історія літератури знає неодин сумний приклад, коли великий письменник кидав тінь на свій характер і свою інтеліґенцію, даючи себе втягнути в політичну боротьбу або стаючи офіціяльним співробітником уряду. Памфлети Ґайнего проти Німеччини, коли він жив у Парижі, і праця Вольтера на дворі пруського короля не приносять їм чести. Нині є ми нераз свідками, як великі письменники торочать великі нісенітниці на суспільно-політичні теми або схиляють хребет перед режімом, легко і нечутно для себе самих, пересуваючи свій ідеольоґічний апарат.

Ґоркий — великий письменник, небуденний мистець, чутливий спостерігач. Коли читаєте його, рідко коли відчуваєте намагання вийти поза те, що він бачить і відчуває; це одна з найкращих ознак таланту, так часто насилуваного авторами, що до обсервацій і переживань пробують додавати свої міркування — байдуже фільософічні, суспільні чи моральні. Ґоркий відкрив европейській літературі новий тип босяка. У його оповіданнях, повістях і песах з цілої його першої доби був той самий дужий і свіжий подих первісної сили, що нас так захоплює у Джека Льондона, або в деяких типах Джозефа Конрада. Ґоркий нічого не вигадує, ніколи не пускається на реторику від себе, — тільки відтворює типи та дрібні події буденщини, оповідає як той, що бачить і чує, здебільша зворушений і обентежений силою та слабощами людини.

Тоді, як в европейській літературі переважали методи професійної письменської роботи, автори виховані на книжках, з аналізою витонченою серед каварняних та журнальних полемік, Ґоркий мав чим захопити читачів. Його волзькі бурлаки та невідомі досі типи міських дрібних пролетарів цікавили всіх своєю екзотикою, тою безпосередністю, що так бере нас за серце у типах муринів та індіян. Ніхто з нас, слухаючи їх життя, не думає тоді про те, чи вони зврізалиб нас або злизи якби ми попали в їх товариство; нас дивує новий тип людини, що інакше дивиться на світ, хоч має ті самі домагання до нього, що й ми.

Такі песи Горкого як „Міщани" та „На дні" дивуватимуть іще довго театральних глядачів на всіх континентах своєю невибагливою простотою та правдивістю оригінальних типів, мимо яких проходить на вулиці неодин великий письменник, не доглянувши їх.

Від „Мальви" і „Колишніх людей" аж до своїх останніх величавих повістей, Ґоркий невпинно поширював обсяг своїх спостережень і своєї чутливости. Всі його книжки це частини його справжнього людського досвіду. Коли починав він писати, забував, чи він босяк чи приятель диктатора великої імперії, збудованої голодом і кровю міліонів невинних жертв. Та коли виступав як один із духових провідників нового режіму, забував він теж, що він тільки митець пера — не провідник і не ідеольоґ. Його статті з поуками для молодого покоління письменників, його офіціяльні промови та виступи це така тарабарщина і казьонщина, що аж вуха вянуть, і стає соромно. Памятаємо часи, коли Ґоркий — друг Коцюбинського — писав передмову до перекладу його новель на російську мову; памятаємо теж той момент, коли він як офіціяльний представник совітської літератури на зїзді письменників у Харкові протестував проти перекладу своїх творів на українську мову — мовляв, українці можуть читати його в оригіналі.

За останніх 15 літ його твори розходились у найбільшій скількості примірників зпоміж усіх европейських письменників; державне видавництво було на його послуги і він міг бути гордий, що його твори друкують зараз за творами Леніна та Сталіна. Та сумна була це слава. Друкували його теж поруч Демянів Бєдних — однаково корисних з „державно-партійного" погляду. Псевдонім „Ґоркий" утратив свою силу, бо колишній босяк Пєшков мусів нераз промовляти так солоденько, як буржуазний гофрат. Імя його не електризувало; за ним чув він оплесків маси і ювілейних промов у свою честь. У тих, що шанували тільки письменницький талант, залишався давній спомин про щирого, хоч і простакуватого волзького бурлаку — сина природи й оборонця всіх понижених.

старались би вже тутешні лемки. Лише одно — ці люди мусілиб бути працьовиті і сильні характери, які не потонулиб у комуністичнім морі і люди рішені на те, що як не булоб умової праці: треба працювати фізично. Страху нема, тут можна жити.

Щодо життя лемків, то їх тут є коло 200 осіб з ріжних сіл, 11 лемків є членами УРС Шевченка, двох є членами „Просвіти" решта здалека від одних і других. Вони хоч темні, але практичні і кажуть: „те лем што нам з тих політиків, штоби заклaдали якус кооперативу або будували свій дім, то ми булиб членами, а так не хочемо". До „Просвіти", яка тут уже є, покищо не можна притягнути лемків, бо вони вражені до проводу, а усунути провід тяжче. Хоч би і це вдалося змінити, то з другої сторони не вийде це на добре. Я згуртував коло себе 26-ох лемків. Ціль того гуртка покищо така: зійтися в неділю і погуторити. Головна ціль приєднати більше членів і створити якусь організацію. Думаю, чи не можна би зорганізувати якийсь український безпартійний союз, який мав би за ціль збудувати тут Український Дім та зорганізувати тут школу і т. д.

Ті, що працюють тут фізично мають змогу працювати 8 годин денно, в суботу лише до полудня, опісля працювали би в організації. Щодо священника, то Виділ „Просвіти" годиться на те, щоб прийшов український священник. Навіть всі православні заявили, що годяться, тільки не можуть взяти на себе зобовязання утримати його, бо не є вонлі, але я переконаний, що за яких 2 роки мав би тут повне утримання. Якщо хтось з наших владик згодився би вислати сюди священника своїм коштом, то тут радо привиталиб його українці, що ще лишилися вірні церкві і релігії.

Ще раз кажу, що страху тут нема з прожитком. Тут можна дати собі раду. Паничі або пані, що думалиб, що відразу чекає посада за столиком по приїзді — нехай не їдуть, але люди праці сміло можуть. Тут якби підготовив хто добру виставу, то може заробити на один раз 200—300 зол. Так само добре підготований хор навіть до радія може співати. Уругвайці приймають гостей дуже радо. З хором булоб трудніше через брак голосів, бо що здібніше захопили комуністи, але зчасом вдалось би все притягнути, бо хоч у комуністів є кілька інтелігентів, але це демагоги і крикуни, нічого не зробили і не роблять.

Карточок, що дали мені з Кружка Рідної Школи я не продав, навіть не розпакував їх, бо нема надії їх продати. Наш брат пиво зафундує, трамвай заплатить, але карточки чи часопису краєвого не купить. В Арґентині дещо інакше, там розвивається українське життя повним ходом, культурно і економічно. Тут, у Монтевідео, мають рай комуністи, бо Уруґвай це щось в роді европейської Швайцарії, все вільно.

Ще одно щодо виїзду наших українців тут: Панночка, яка вміла би провадити кухню-ресторан роботяща, знайшлаб працю і добре заробилаб. Хлопець пекар теж знайшов би працю у своїх як майстер пекарський. Тут хліб печуть без дріжджей, отже наші емігранти не можуть їсти цього хліба — не люблять. Заложилиб ми пекарню, гроші булиб, лиш фахівця нема...

Особисто почуваюсь тут добре, задоволений, що приїхав. Покищо учусь мови і письма. За два місяці думаю зачинати якийсь інтерес.

Олександер Галущак

З циклю еспанських страйків.

МАДРИД, 19. 6. ПАТ. У 24-ох місцевостях пров. Херез де Ля Фронтера застрайкувало понад 30.000 рільних робітників. Обслуга центрального огрівання вернулася до праці, зате члени анархістичних союзів страйкують дальше.

ОВІЄДО, 19. 6. ПАТ. Професійні спілки в Астурії приняли прихильно заклик міністерства праці і вертаються до праці в понеділок. Завтра перестають страйкувати залізничники.

МАДРИД, 8. 6. ПАТ. Вчора проголосили в Барсельоні страйк урядовців та службовиків. Усі крамниці за винятком харчевих, тютюневих та ресторанів зачинені.

НАРЕШТІ.

КАДІЗ, 19. 6. ПАТ. Ґубернатор узнав генеральний страйк за нелегальний і наказав арештувати провідників робітничих синдикатів. Військові стежі ходять по вулицях та стережуть державні будинки, військ. інтендантура засоблює населення в харчі, бо страйк охопив усі промислові й торговельні заведення.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Українське вчительство на розпутті.

З нагоди недалеких Загальних Зборів „Взаїмної Помочі Українського Вчительства".

З учительських кол, від гурту поважних українських громадян-учителів, дістаємо ці уваги, які містимо з огляду на громадський характер справи. — **Редакція.**

Після трагедії, яку пережила українська нація за останніх двацять літ, і серед важкого сучасного лихоліття стоїмо перед новою загрозою: перед небезпекою втратити одну з найважніших провідних верств широких українських мас, втратити наше народне вчительство. Від кількох літ підносяться тривожні голоси серед нашого громадянства на ріжних сходинах і в пресі, що українське вчительство усувається від громадської праці, ба навіть відчужується від свого народу. Не бракло голосів у тому напрямі і споміж самого вчительства, одначе без вислідів. Дійшло до того, що тепер українське вчительство, як суцільний стан, дійсно перестало бути, як колись, впливовим і провідним чинником українських народніх мас.

В часі, коли наші сусіди саме на своє вчительство кладуть ставку і на ньому спирають всяку працю на наших землях, — відсепарування українського вчительства від українського загалу це тривожний обяв, якого не можна поминути мовчки. Навпаки, необхідно докладніше проаналізувати причини і підшукати відповідні зарадчі засоби в інтересі нації і самого вчительства. Бож — річ ясна — навіть найгарніша вітка, відрізана від матірного пня, зчасом змарніє, зівяне і вкінці загине.

Якіж причини душевного заломання в нашого вчительства, яке довело до зневіри, депресії і занепаду вчителів, як загалу? Причини зовнішньої і внутрішньої натури. Зовнішні — це дуже важкі правно-суспільні обставини. Вони створюють стан пливкий, стан непевности, бож ніхто не знає, яка „благодать" кожної хвилини може сплисти на нього несподівано „згори". А таких „благодатей" чимало: перенесення у нечинний і позаслужбовий стан (редукції), передчасне перенесення на емеритуру, перенесення „для добра школи" на інше місце служби, дисциплінарні загрози і слідства, покликування перед лікарські комісії, обкроювання передвоєнних літ служби і т. і. Але на зміну цих жалюгідних зовнішніх обставин не маємо — на жаль — ніякого впливу.

Одначе подібні відносини були й перед війною. І тоді ніхто не знав ні дня ні години, коли наженуть його зі служби або в найкращому випадку перекинуть на захід, всеж до такої загальної депресії тоді не доходило. Навпаки, завдяки світлим одиницям повстала у 1905 р. станова організація „Взаїмна Поміч галицьких і буковинських вчителів і учительок", моральний оборонець та орґанізатор соток ба тисячів безправних і беззасібних, заляканих і поневіряних учителів. З тих беззахисних гельотів повстала свідома учительська армія і цей факт викликав подив і пошану у своїх та чужих для ідейности, здисциплінованости та організаційного хисту українського вчительства. ВПУВ росла в силу морально й матеріяльно та вела переможну боротьбу з трусливістю, плазунством та безхарактерністю споміж самого таки українського вчительства, і то здебільша з успіхом, бо чимало „блудних синів" навернулося на „праведну путь".

Після війни відновлено ВПУВ і праця почалась наново як під моральним так і під матеріяльним оглядом з прегарними вислідами. Організацію значно поширено. Та згодом далося завважити ідеольоґічне недомагання, а вслід за цим пішов і занепад. Ще до 25-літнього ювилею ВПУВ йшло сяк-так, але після нього починає скоро йти до гіршого. Були такі, які мали цивільну відвагу казати про істнуючу небезпеку прилюдно на Загальних Зборах ВПУВ 3. червня 1932 р. і закликати товаришів, щоб завернули свою організацію з блудної дороги. На жаль, замість оздоровлення відносин — наступила персональна „чистка" зі злеґковаженням суттєвих і річевих арґументів. Від проводу відійшли тоді деякі довголітні і добре заслужені члени товариства, м. і. довголітній голова бл. п. Іван Стронський. Душевне заломання, депресія і зневіра почали приймати в рядах ВПУВ застрашаючі розміри. На причини того неґативного процесу хочемо отсим звернути увагу з метою по змозі вплинути на поправу нездорових внутрішніх відносин у ВПУВ.

Найвищим керманичем і найвищою владою в кожному товаристві є загальні збори. Зокрема Збори ВПУВ імпонували численністю і діловитістю. Це бували справжні конґреси українського вчительства, а кожний член ВПУВ, маючи на своїх зборах повні права, чув на собі і відповідальність. Він знав, що не є там манекіном, не є бездушним грамофоном, що говорить на вітер, але й має право голосування та що його голос може вплинути на поправу відносин в товаристві. Введення репрезентаційної системи, яка полягає на висилці делеґатів від окружних відділів, при чому дуже часто попадають туди люди або випадкові (хто має свою справу у Львові), або спеціяльно дібрані, — і поділ членів ВПУВ на „відповідних" і „невідповідних", на повноправних і обезправлених, все це зменшило круг безпосередньо зацікавлених своїм власним становим товариством і для ВПУВ мало фатальні наслідки. Половина українського вчительства, яку можна було приєднати в члени, осталась, на жаль, поза бортом ВПУВ. Добрий провід Товариства не повинен чейже боятися голосу загалу своїх членів, тієї „черні низової". Цеж таксамо інтеліґентний елемент, як і ті в проводі, цеж ті самі товариші — вчителі!

Але у звязку з репрезентаційною системою вяжеться ще одна аномалія, непрактикована в ніякому товаристві і мабуть в ніякій організації на кулі земській. Це та славна-преславна „Комісія-Матка". На цілому світі водиться так, що Комісію-Матку вибирає сам Збір якоїсь установи. Навіть великі всенародні установи, що начислюють сотні тисяч членів, звичайно не вибирають більше як 10 членів Комісії-Матки. Однак Комісія-Матка ВПУВ не є виборна, отже не є виявом Загальних Зборів. Вона постійна і складається з голов усіх Відділів товариства чи їх заступників (около 40—50 членів), значить з осіб, яких діяльність мають щойно обміркувати й судити дотичні Загальні Збори ВПУВ. Засідання цієї Комісії-Матки відбуваються звичайно цілий день перед Загальними Зборами, при чому члени дирекції мають чи не вирішний вплив на приїзних постійних членів Комісії-Матки щодо добору членів Надзірної Ради ВПУВ; а якщо нема однозгідности у тих передзіздових неофіціяльних нарадах, що бувають дуже „бурливі", вони переносяться на Загальні Збори і приймають часом дуже непристойні форми. Та дивоглядна система довела напр. до такої анархії, що в часі одних Загальних Зборів ВПУВ члени Комісії-Матки виснули були за двері Мандатову Комісію, яка з доручення Загальних Зборів прийшла провірити, чи всі учасники Комісії-Матки мають мандати брати в ній участь!!

Від ряду літ не було на Загальних Зборах ВПУВ солідного реферату ідеольоґічного, організаційного, чи то у справі шкільництва, наукових планів і т. п. життєвих і актуальних справ, а такі реферати чейже необхідні, бо надають тон Загальним Зборам і причиняються до річевої поважної дискусії. З огляду на те, що вибір членів до Надзірної Ради перерішений давно перед дискусією над звідомленням та перед уділенням абсолюторії, Загальні Збори обмежуються звичайно до „перемолочування" порядку дня, от — щоби статутова формальність були

зиконана. Отже — річ ясна — в самому засновку, в самій новоствореній, дивоглядній організаційно-виборчій системі лежить корінь лиха. Бажаючи оздоровити відносини, треба перш усього змінити ту систему.

(Далі буде).

Страйк у Бельгії.

ШАРЛЕРУА, 19. 6. ПАТ. Торговельний персонал округи, що належить до католицьких та соціялістичних професійних спілок, почав окупаційний страйк.

БРЮССЕЛЬ, 19. 6. Авас. У Жеман страйкарі підпалили деревляний міст; вислали саперів, щоб відбудували.

ДЕҐРЕЛЬ ТАКИ ХОЧЕ БУТИ ПОСЛОМ.

БРЮССЕЛЬ, 19. 6. ПАТ. Відомий провідник молодої бельгійської католицько-націоналістичної партії „Рекс" заявляв перед виборами, що не прийме посольського мандату. Тепер чомусь змінив думку і входить до парляменту на місце одного партійного товариша, що уступає

У справі літературної нагороди на 1936 рік.

Комунікат Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка.

I.

На запити деяких членів Т-ва, які дістали в попередніх роках нагороди за свої твори. Рада Т-ва повідомляє, що ніщо не стоїть на перешкоді, щоби ці члени знову дістали нагороду за дальші свої твори під одною умовиною, яку поставило в минулому році визначене Т-вом жюрі, а саме: що новий твір даного автора повинен стояти на вищім рівні від попереднього нагородженого твору, а бодай давати собою щось нового в порівнанні з попереднім нагородженим твором, чи то своєю тематикою чи своїм опрацюванням.

II.

Перші жертви на літературну нагороду за 1936 р. зложили: „Маслосоюз", Львів 100 зол., „Центросоюз", Львів 100 зол., Т-во „Просвіта" Львів 20 зол., Т-во „Дністер", Львів 100 зол., „Земельний Банк Гіпотечний", Львів 50 зол., Ревіз. Союз Укр. Кооператив, Львів 50 зол., кооп. „Народній Дім", Дрогобич 20 зол.

Жертводавцям щира подяка.

Дальші жертви просимо складати на адресу: „Центробанк", Львів, вул. 3. Мая 15 з дописком „Літературний фонд 1936".

ЗА РАДУ Т-ВА

Р. Купчинський, голова. В. Софронів-Левицький, реф. літ. нагород.

В РОКОВИНИ ГАРНОГО ДІЛА.

30-ті роковини засновин гімназії СС. Василіянок.

Минає саме 30-ий рік від тої хвилини, коли в нас появилася перша українська дівоча гімназія. Маю на думці гімназію СС. Василіянок у Львові, засновану на основі дозволу Краєвої Шкільної Ради з дня 20. червня 1906 р.

Життєвим досвідом навчені — так писав я вже літ тому звиш десять — знають, що одною з основ моральної сили, якою держаться народи є сімя, в якій визначна роля припала жінці-матері. Про підготування її до такої ролі дбає кожна суспільність свідома значіння рідні в обсягу виховання одиниць. Одначе не менше важна є роля жінки поза ріднею в народі. Її настрої, її світогляд, її ідеали сильніше, ніж від мужчин переходять на окруження і бувають корисні для народу, коли стоять для нього — так сказатиб — голосом національної совісти. Без підготування жінки, що мусить заняти становище в народі і то в кожній ділянці його праці, він не двигнеться так, як повинен би й міг би.

Тимто непередуманими добре треба вважати гасла, коли ними взивають жінку приготовлятися тільки до якихось спеціяльних професій. Вона потрібна всюди: і в ділянці родинного виховання, і практичного заняття, і у шкільній освіті, в науці, мистецтві чи громадській праці. Де бракне жінки з її замітним впливом, там брак одного важнішого чинника, і в найкращім випадку мусять її заступити посторонні небажані впливи, ще гірші від браків і недостач; тут вистане пригадати наслідки впливів чужої жінки на наші національні справи. Цим пояснюється потреба всяких своїх заведень для виховання та освіти жінки. Цим теж, більше ніж еманципаційними постулятами жіноцтва, пояснюють, не від сьогодні вже, свобідний для жіноцтва вступ до всяких шкіл, чого ще 30 літ тому воно домагалося в імя рівноправности з мужчинами. Тоді, в імя такої рівноправности вже в першому звіті дирекції львівської гімназії СС. Василіянок, озвалася одна з перших її учительок, Олена Бережницька:

„Посеред прихильників ідеї освіти для жіноцтва знайшлися люди доброї волі, повні ініціятиви, що позволили тій ідеї здійснитися. Вони покликали до життя першу українську гімназію жіночу, інституцію, що сильна й могуча не літами, але ідейністю, що хоче свої ідеї вщіпити в душі молоденьких дівчат, щоб їх вчинити свідомими, просвіченими горожанками нашої суспільности, піонірками ідеї рівности, яка є запорукою кращої будучности".

Якже скромною представляється нам сьогодні таке вимріяне завдання гімназії СС. Василіянок! Не самих піонірок ідеї рівности, але без порівняння більше дала вона за 30 літ своєї праці. Дала, не перебільшуючи, тисячі одиниць здатних і готових до всякої творчої і культурної праці, без якої вже й годі буває нам обійтися. Кутика нема на нашій галицькій землі, де не визначились би своєю діяльністю колишні учениці згаданої гімназії й маємо надію, що не спочинуть вони скоро. А чия тут заслуга? Хто ті „люди доброї волі, повні ініціятиви", що дали розвиток такій пожиточній установі? За 30 літ було їх чимало; окрім ряду директорів гімназії і звиш сотні найкращих педагогів, окрім багатьох більших і менших жертводавців з покровителем Митрополитом гр. Андреєм Шептицьким на чолі — перша будівнича гімназії й довголітня опікунка її — впреп. мати ігумена Володимира Филевич Ч.С.В.В. Трицяті роковини гімназії Василіянок — це рівночасно й роковини її подвигу. У своїй скромности, згідно із своєю вродженою вдачею і принятим правилом свого покликання, вона ніколи за свій всесторонній, довголітній труд для ближніх не ждала признання. Тимбільше обовязані ми наш довг їй віддати, бодай „не злим тихим словом" згадавши, що вона для нас зробила.

В молодому віці зреклась Володимира Филевич найпринаднішої жіночої карієри, карієри піяністки, постриглася в черниці і вже в кілька літ пізніше як ігумена монастиря, стає основницею жіночої гімназії СС. Василіянок у Львові. Згодом, приймаючи під свою опіку бездомні сироти по жертвах воєнної заверюхи, дає почин до сирітського захисту, відкриваючи поле діяльности для нового манастиря СС. Василіянок при вул. Потоцького, де в короткім часі повстають і школи — вселюдна й учительська семинарія. Не маючи змоги побіч них, у найменім домівці примістити своєї гімназії, вона докладає всіх зусиль, щоб помістити її у власнім, відповідним будинку. І це за 10 літ їй удається. Гімназійний будинок, що літ тому десять станув при вул. Длугоша, це доказ її запопадливої праці; другий побіч нього, теж здвигнений нею для приміщення виховного інституту й фахової школи, що теж з її щасливої руки вийшла. Досить хіба. І чи можна від одної особи, хочби й найбільш патріотичної й діяльної, жадати більше? Дайте нам таких осіб бодай десять, двацять, а побачите, що вони створять нам культурні підвалини кращі, ніж це вдалося нам усім за ціле останнє півстоліття. Дайте! Це мій поклик до всіх вихованиць львівської гімназії СС. Василіянок, бо передовсім до них, як довголітній провідник їх, маю право звернутись. А вже й без мого зазиву, сподіваюся, збережуть вони всі в серцях своїх вдячність і пошану для особи, яка в 30-ті роковини свого діла, вповні на них заслужила.

Д-р Василь Щурат.

З ВІДЧИТОВОЇ САЛІ.

Академія в честь Т. Шевченка.

Товариство українських наукових викладів ім. П. Могили влаштувало в неділю 14. ц. м. Шевченківську академію. Салю „У. Бесіди" заповнила університетська молодь і це видає їй гарне свідоцтво, бо обидва виклади з ділянки Шевченкознавства, виголошені на академії, були призначені головно для студентів високих шкіл.

Академія пройшла з провідною думкою: Ґенієві нації. Цей характер свята підкреслив як слід проф.-д-р Свєнціцький у вступному слові.

Проф. д-р Сімович вибрав для свого викладу містерію „Великий Льох", бо вона торкається не одної якоїсь історичної події і не одної історичної особи. В цій містерії провів Шевченко ретроспективно-синтетичний розгляд політичного середовища українського у звязку з найважнішими, в нашій історії рішальними подіями. Другим мотивом містерії є народини українського месії — одне і друге вияснив проф. Сімович.

Д-р Д. Лукіянович у своїм викладі про Січ і козацтво в Шевченковій поезії дав синтезу Шевченкових поглядів на козацтво як державнотворчу силу і збройну підставу держави. Розглядаючи дотичні твори, прелеґент спинявся на баталістичних картинах і підкреслював становище поета як державника.

Мистецький бік свята виповнили гарно достроєними рецитаціями студентка Люба Соботівна і студент Льонгин Герман, виявляючи повне розуміння Шевченкових текстів. Герман, талановитий учень ерт. Кривіцької, дав цікавий і дуже вдалий зразок досягнень мистецької школи Кривіцької, доповнених фільольогічними й літературними інтерпретаціями проф. Сімовича.

Пан посол Відацький потписується.

Становище УПР. до законопроекту про границі держави. — Відгомін на українське становище з польського боку.

На останньому засіданні сойму, яке тривало 2 дні, розглядали між іншим законопроект про деякі зміни розпорядку Президента Річипосполитої з дня 23. грудня 1927 р. у справі державних границь. Суть цього законопроекту відома читачам „Діла" з промов послів Целевича і Трояна, виголошених на пленумі сойму 17. червня ц. р. Ці промови, перша наскрізь політичного характеру, друга повна фактичного матеріялу, який ілюструє зміст і тенденцію цього закону, зміряли до того, щоби сойм прийняв поправки Української Парляментарної Репрезентації, зголошені до цього законопроекту на адміністративно-самоуправній комісії і предложені соймові як внески меншости. Очевидно, що мало було надії на те, щоби сойм у нинішньому його складі перейнявся арґументами українців, але всеж не було до передбачення те, що сталося після виголошення обох названих промов. Бо ось у відповідь на становище українців зголосився до слова польський посол Відацький, бурмістр Тернополя, і виголосив шовіністичну промову проти українців, закидуючи і українцям і жидам, які підтримували українські поправки, нельояльність і протидержавну акцію. Польські посли — казав — не мають проти цього законопроекту ніяких застережень, бо він випливає з необхідних потреб оборони держави, і вони не бояться, щоби польське населення мало зазнавати наслідком цього закону якихось особливих прикрощів. А бояться того українці і жиди, бо вони мають на увазі те, що державна адміністрація, борючися з нельояльністю і протидержавними настроями, буде пристосовувати постанови цього закону до всіх нельояльних. „А що українці й жиди не є лояльні, тому нічого дивного.

що вони з тим законопроектом борються". Цей виступ п. Відацького зробив незвичайно прикре вражіння навіть і на численних польських послів не тільки своїм змістом, але й формою, яка була просто провокаційна. Українці і жиди голосували за зголошеними поправками, а коли вони впали, **тоді голосували всі проти законопроекту.** Так само голосували проти нього з річевих причин, під впливом українських арґументів, а також мабуть і під впливом нефортунного виступу посла Відацького деякі польські посли, між ними й посолка Пелчинська з Виленщини.

Цей важний момент із засідання сойму варто занотувати й підкреслити, бо це вже не перший такий виступ посла Відацького проти українців на соймовій арені. Того посла Відацького, який ввійшов до сойму зі спільної польсько-української листи та який вже хочби з того одного огляду повинен би поводитись пристойніше.

Великий процес ОУН у Львові.

ВІСІМНАЦЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

ПИТАННЯ ЩОДО ЗМЕНШЕНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТИ.

Як нашим читачам уже відомо розправа у четвер затягнулася до вечора. Над засадничою поправкою обор. д-ра В. Старосольського до питань, що їх устійнив трибунал, над модифікацією питань та новими питаннями, що їх зголосили оборонці: д-р В. Загайкевич, д-р Горбовий і д-р Павенцький трибунал радив від 6-ої год. до 7.50 вечором. Коли трибунал вернувся на салю розправ, прокуратор зголосив два евентуальні питання щодо вини підсудних Сенькова і Мигаля по думці ст. 18. к. з., яка каже, що суд може пристосувати надзвичайне злагідження кари, якщо у хвилині поповнення проступку здібність розпізнавання значіння вчинку або керування поведінкою була в підсудного в значній мірі обмежена. Одночасно прокуратор додав, що не вірить, щоб Сеньків не розумів свого вчинку і що розправа не виявила, щоб у Сенькова та Мигаля була зменшена відповідальність.

Обор. д-р Е. Давидяк іменем підс. Р. Сенькова згодився на це евентуальне питання прокуратора кажучи, що саме розправа вповні виявила правдивий психічний стан цього підсудного. Обор. д-р Яримович теж згодився іменем підс. Мигаля на це евентуальне питання прокуратора і після того предсідник відложив розправу в год. 8.10 до пятниці год. 10. рано.

ДЕВЯТНАЦЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

76 ПИТАНЬ.

У пятницю розправа почалася щойно в год. 11.30 вполудне тому, що до цього часу переписували устійнені трибуналом питання щодо вини поодиноких підсудних. Трибунал поставив присяглим суддям 76 питань. Предсідник повідомив оборонців, що трибунал приняв лише вчорашній внесок обор. д-ра Горбового щодо підс. Бандери. Зате трибунал відкинув більшість внесків, між ними засадничу поправку проф. д-ра В. Старосольського у справі зміни самої кваліфікації вчинків щодо всіх підсудних, яким закидається приналежність до ОУН, а в звязку з нею поодинокі вчинки, як атентати і т. д. Оба евентуальні питання прокуратора трибунал теж приняв. Після того предсідник відчитав устійнені питання для присяглих.

ТРИДЕННА ПЕРЕРВА.

Після того предсідник відложив розправу в год. 12.30 пополудні до вівтірка 23. червня 9 год. рано. У вівторок промовлятиме вже прокуратор, а після нього оборонці.

Розправу відложив предсідник до вівтірка мабуть тому, що в понеділок 22. червня відбудеться перед Найвищим Судом у Варшаві касаційна розправа проти Ст. Бандери і його сімох товаришів, які внесли відклик від присуду апеляційного суду у справі вбивства мін. Перацького. Присуду у львівському процесі слід сподіватися у четвер або пятницю на другий тиждень.

*

ДРУГА ПРЕСОВА КОНФЕРЕНЦІЯ У СПРАВІ ЛЬВІВСЬКОГО ПРОЦЕСУ ОУН.

Перед сьогоднішньою розправою в год. 9.45 відбулась у кімнаті справоздавців у суді вже друга пресова конференція, скликана теж другим наворотом з ініціятиви адміністраційних чинників. Присутній представник воєвідського уряду радн. Тилько висловив домагання та побажання адміністраційної влади щодо реферування промов прокуратора та оборонців, які будуть насвітлювати цей процес з ріжних боків. Тому подаємо до відома, що з промов прокуратора та оборонців подавати будемо лише головні думки.

На нараді промовляв представник „Українських Вістей" Л. Лісевич (двічі), ред. Я. Шавяк від „Нового Часу" та ред. А. Брат від „Хвилі". Л. Лісевич дякував від „Українських Вістей" радн. Тилькові за „льояльність і толерантність" адміністраційної влади і львівської цензури (очевидно супроти „Українських Вістей") та запевнював, що львівська влада під цим оглядом куди більше ліберальна, ніж варшавська.

Орґанізація жінок у „Сільському Господарі".

Вчора, в пятницю 19. ц. м., закінчився Курс Господинських Інструкторок при Краєвому Т-ві „Сільський Господар", що почався дня 3. лютого 1936. і таким чином тревав чотири і пів місяця.

Завданням цього Курсу було підготовити дівчат з середньою освітою до праці серед сільського жіноцтва, а особливо до праці над поліпшенням домашнього і дворового сільського господарства, яке здебільша є в руках жінки. Вписалось на Курс 39 учасниць. Бажаючих було багато більше, але з оглядів системи навчання і мешкевих умовин 9-ти петенткам Управа Курсу мусіла відмовити та дати оголошення у ґазетах, що більше курсанток не приймає. Покінчило курс 37 учениць, бо в часі курсу дві курсантки мусіли виїхати через родинні обставини.

На курсі викладали такі предмети: куховарство, хатнє господарство, крій і шиття, трикотарство, кухонна хемія, перетвори грибові і овочеві, гиґієна, про ґрунт і рослини, городництво, садівництво, птахівництво, годівля домашніх тварин, молочарство, пасічництво, сільське будівництво, ведення господарських рахунків, народнє господарство, кооперація, плекання народнього мистецтва. Крім того майбутні інструкторки придбали докладні відомости про наші краєві культурно-освітні і господарські установи.

Наука відбувалась щоденно від 9-ої рано до 1-ої і від 3-ої до 7-ої. Всіх викладових годин впродовж курсу 726. З того 398 годин припало на практичні вправи з куховарства, трикотарства, крою і шиття, городництва та інш., а 328 год. було теоретичних викладів.

Викладали на курсі: пані: І. Домбчевська, д-р Д. Дзеровичева, інж. О. Дучимінська, М. Зелена, І. Ґурґуля, О. Кисілевська, д-р Х. Кононенко, О. Мельникова, І. Павликовська, д-р С. Парфанович, та С. Романович; панове: інж. М. Боровський, інж. Р. Голод, інсп. Грабар, інж. К. Ґеців, д-р К. Коберський, дир. С. Кузик, інж. І. Лапчук, дир. С. Мегалюк, інж. Ю. Мудрак, інж. В. Попович, дир. О. Радловський, інж. А. Романенко, інж. В. Ризевський, інсп. В. Струк, інж. М. Творидло, інж. Е. Томашевський, о. О. Фацієвич, д-р О. Філяс та інж. М. Хроновят.

В часі курсу переведено також кілька екскурсій, нпр. до державної садівничої школи, на город оо. Студитів, де відбули курсантки практику з садження росади, до Підберезець на практичні лекції Хліборобського Вишколу Молоді та оглядин сільських господарств, до Ямпіна, де оглянули господарство п. М. Луцького, до „Маслосоюзу", а по закінченні курсу їдуть до Залукви, щоб оглянути городничо-садівниче заведення і господарство п. А. Терпиляка.

Курсантки оглянули також виставу „Українського Промислу" та виставу образів маляря Новаківського, були на кількох концертах, театральних виставах та інших українських імпрезах.

Більшість курсанток вчилась на курсі на власні кошти, **але декому** помагали також і філії „Сільського Господаря", повітові Кооперативні Союзи та Філії „Союзу Українок". Ці стипендіятки мають з тими установами умову, що або підуть до них потім на працю і своєю роботою покриють свій борг, або звернуть, коли дістануть працю деінде.

Для тих курсанток, що не мають у Львові родин, улаштувала Управа Курсу невеличкий інтернат, в якому за невеликою оплатою мешкало 10 дівчат. Харчуватись могли курсантки рівнож на курсі, де обід коштував для курсанток 50 сотиків. Ті, що приносили їжу з собою, або діставали посилки з дому, могли варити у курсовій кухні без додаткової оплати. Взагалі Управа Курсу старалась, як могла, облекшити курсанткам прожиток у Львові і хоч оплата за навчання була назначена на 15 зол. місячно, у богатьох випадках зменшено ту оплату до мінімум, як також обнижувано оплати в інтернаті.

Перед кінцем курсу перейшли курсантки з деяких практичних і теоретичних предметів іспити, які 13 курсанток здало з добрим успіхом та 24 з дуже добрим успіхом.

Закінчено курс 19. червня Службою Божою у Волоській Церкві, яку відправив о. канонік Д. Лопатинський та роздачею свідоцтв і скромним приняттям прелеґентів та представників тих установ, що допомогли у веденні курсу або виявляли зацікавлення ним та з якими майбутні інструкторкам доведеться вустрічатись у своїй дальшій роботі. На те закінчення курсу зібралось кільнадесять осіб, чільних представників (здебільша голов) українських господарських і культурних установ та суспільних орґанізацій, як також преси. Гарну й річеву промову виголосив голова С. Г. п. *Мирон Луцький*. Промовляли ще: д-р Х. Кононенко, П. Ковальський (від батьків) п-а Леся Рунька (від курсанток) і дир. інж. Е. Храплывий. Присутні мали нагоду подивляти зразки ручних робіт та куховарського мистецтва — власної роботи курсанток.

В той спосіб завдяки заходам „Сільського Господаря" дістане заняття богато нових народніх працівників, що своєю працею будуть підносити дуже важну ділянку нашого народнього життя — а то працю сільського жіноцтва.

Тому, що цей курс пройшов з добрим успіхом та що є богато зголошень охочих до такої праці, Управа „Сільського Господаря" уладить черговий Курс Господинських Інструкторок в осені цього року.

Труслива капітуляція.

АНҐЛІЯ НЕ ВИЗНАЄ ВЖЕ АБІСИНСЬКОГО УРЯДУ.

ЛЬОНДОН, 19. 6. ПАТ. На вчорашньому засіданні палати громад виясняв мін. Іден становище до справи санкцій. Вони не осягнули своєї мети; ці, що вирішили їх, сподівалися, що війна триватиме довше. Тимчасом вона покінчена — **на території давньої Абісинії нема ніякого уряду.**

ЗАЛИШАЄТЬСЯ ХІБА ВІЙНА.

Як Ліга Націй хотілаб привернути давний стан, мусілаб рішитися хіба на збройний виступ, **що довів би до війни на Середземному Морі;** та цього не хоче ні вона ні Анґлія. Тепер санкції не воскресять Абісинії.

АНҐЛІЯ НЕ ПЕРЕПРОСИТЬ ІТАЛІЇ.

Лише тому слід їх припинити. Нема причини перепрошувати Італії. Поведінка Ліги та Вел. Британії була правильна, оправдана — нема причини піддавати її осудові. **Анґлія совісно притримувалася санкцій — на жаль не можна цього сказати про всіх членів Ліги.**

ОБОРОННА ПОЗИЦІЯ НА СЕРЕДЗЕМНОМУ МОРІ.

Зобовязання середземноморських держав співділати з В. Британією на основі 16. статті лігового пакту **залишаться правосильними, доки це буде необхідне.** Брит. уряд рішений поважно скріпити оборонну позицію на Середз. Морі.

МАЙБУТНЯ ЛІГА НАЦІЙ.

Лігу Націй необхідно утримати при житті, піддаючи її пакт ревізії, але щойно, як справа санкцій буде поладнана. З невдачі санкцій не виходить, що Лігу треба покинути.

САНКЦІЇ І НІМЕЧЧИНА.

Німеччина у переговорах з В. Британією грає на проволоку — тимчасом це побіч ліквідації абісинської справи найважніша з сучасних проблем. Ці два питання тісно повязані і від них залежить світовий мир.

„ОСЬ БОЯГУЗИ".

Після промови мін. Ідена **Льойд Джордж** назвав його **промову трусливою капітуляцією.**

„Ось боягузи“ додав він, показуючи на уряд. Крім того атакував уряд лейбурист Грінвуд. Промова Ідена викликує у нього здивування та стид. Уряд не виповнив передвиборчої обіцянки і допустився найбільшої в історії Англії зради. Він повинен уступити, залишаючи місце тим, що вміють боронити своїх принципів.

„ІДЕН РОЗБИВАЧ ЛІГИ НАЦІЙ“.

Промовляючи від лібералів, сказав Льойд Джордж: Іден їде до Женеви, щоб розбити Лігу Націй. Ось вперше бачу бриті міністра, який заявляє, що В. Британія побита; тимчасом тепер небезпека війни менша як у хвилині проголошення санкцій, на дві найсильніші середземноморські держави: Францію й Еспанію можна тепер більше рахувати ніж тоді. На запит промовця відповів Іден, що франц. уряд не заявив свого становища до санкцій, лише готовість співділати з британським.

ВОТУМ НЕДОВІРЯ.

Дискусія покінчилася без голосування. Лейбуристи поставили внесок висловити урядові вотум недовіря за те, що не вмів вести рішучої закорд. політики і тим ослабив повагу В. Британії та Лігу Націй. Внесок піде під дискусію у вівторок

Бельгійські страйкарі стріляють до жандармів.

БРЮССЕЛЬ, 19. 6. ПАТ. Вчора вечором біля соціялістичного „Людового дому“ стріляли до жандармів, які відповіли стрілами та арештували кількох робітників; інші намагалися їх відбити, але розбіглися коли жандарми дали сальву в повітря.

Коли робітники зі Жеман, Кареньон та Кюєзм про те довідалися, кинулися будувати барикади, але жандармерія опанувала ситуацію та перевела у цілому краю арештування.

РОЗМІРИ СТРАЙКУ.

БРЮССЕЛЬ, 19. 6. ПАТ. Соціялістичний щоденник „Ле Пепль“ обчислює скількість страйкарів на 350 до 400.000. Організатори страйку їздять по краю та ведуть завзяту пропаганду.

СУСПІЛЬНІ РЕФОРМИ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 19. 6. ПАТ. Сенат ухвалив закон про 40-годинний тиждень праці та про збірні договори.

600.000 МЕКСИКАНСЬКИХ РОБІТНИКІВ СТРАЙКУЄ.

МЕКСИК, 19. 6. ПАТ. Страйк обняв дотепер 600.000 робітників у ріжних сторонах краю.

І. Просвітянський здвиг Гуцульщини.

КОМУНІКАТ

Ділового Комітету І. Просвітянського Здвигу Гуцульщини.

Діловий Комітет І. Просвітянського Здвигу Гуцульщини подає до відома, що в часі цьогорічних ферій відбудуться по всіх важніших місцевостях Гуцульщини

Окружні Просвітянські Дні.

Ті імпрези уладжує Діловий Комітет у порозумінні і при помочі Філій „Просвіти“ Покуття і Гуцульщини в такому порядку:

Дня 7 липня в Маняві (філія в Солотвині),
„ 19 „ в Косові (філія в Косові),
„ 26 „ в Ямній (філія в Делятині),
Дня 2 серпня в Надвірній (філія в Надвірній),
„ 2 „ в Космачі (філія в Коломиї),
„ 16 „ в Коломиї (філія в Коломиї).

Програму і ближчі пояснення подасть небавком Діловий Комітет у пресі і в афішах.

Почавши від першого липня ц. р. появляться в розпродажі в цілому краю відзнаки, що їх видав Діловий Комітет у звязку з започаткуванням просвітянської акції по цілій Гуцульщині.

І. Просвітянський Здвиг Гуцульщини, що мав відбутися 5. липня в Коломиї, відложено на пізніше, бо Воєвідство ще не дало дозволу на цю імпрезу. Однак підготова до Здвигу йде дальше повною ходою, а окружні імпрези будуть одним з етапів у праці Ділового Комітету над піднесенням Гуцульщини.

За Президію Ділового Комітету:

Олена Кисілевська, голова. **Володимир Кобринський,** заст. голови.
Богдан Воясуль, секретар.

НОВИНКИ.

— **Симпатикам і приятелям купелища ЗЕЛЕНЕ ОКО,** вул. 22. Січня (за Школою Технічною, доїзд трамваєм ч. 2) до відома: Идучи назустріч бажанню П. Т. Публики, з нинішним днем ми знизили ціни вступу у будні дні, а саме: **нормальні — зол. 0.80, десятикратні — зол. 7.—, студентські — зол. 0.60, десятикратні — зол. 5.50, для дітей — зол. 0.50, десятикратні — зол. 4.50.** 2302

— **Найкращі лиси, пелеринки виконує і поручає Ю. Глушевський, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46.** Приймає футра на переховання літом. 10—?

— **Живець Черче,** вілля „Надія“ — першорядний пансіон, окрема їдальня, веранда, знаменитий харч, повний комфорт, поручає кімнати. 2249 4—8

— **Конкурс на приняття кандидатів до Гр.-кат. Духовної Семинарії у Львові на акад. рік 1936—37.** Подання вносити до Митрополичого Ординаріяту у Львові до 20. серпня 1936 і долучити: свідоцтво хрещення і миропомазання, свідоцтво зрілости і всі гімназійні свідоцтва, свідоцтво моральности від Уряду Парохіяльного або Деканального, точний опис життя — в ньому подати родовід, хід студій, які недуги перейшов, де перебував і чим трудився від матури досі. В поданні зазначити, чи прохає місця застереженого для жонатого чи безженного священника і чи готов посвятитися місійній праці. На відповідь долучити поштову марку за зол. 1.50 і подати свою адресу. 2307

— **Реферат на тему: „Відгомін психоаналізи в літературі“** виголосить о. Д-р И. Скрутень Ч.С.В.В. у неділю 21. червня 1936, в год. 15.30 в домівці гімназії С.С. Василіянок у Львові, вул. Длугоша 17А. Вступи за добровільними датками на цілі харитативної секції Марійської Дружини Студенток. 2303

— **Пластовий конкурс.** З нагоди 25-літньої річниці повстання Українського Пластового Уладу Т-во „Український Пласт“ в Чехословаччині оголошує конкурс на найкращу працю на пластову тему. Праця може бути на якубудь пластову тему (на тему з історії Пласту; спогад, нарис, гумористичне оповідання, вірш, фахова праця з якоїбудь пластової ділянки і т. ін.). Працю треба надіслати до 30. вересня ц. р. під якимсь гаслом, окремо під цим же гаслом в заліпленій коверті треба подати імя й прізвище, місце осідку й вік учасника конкурсу, а також чи учасник пластун чи прихильник Пласту. Найкраща праця буде нагороджена грошевою премією в сумі кч. 100, і буде видрукована. Дві дальші дістануть премії в сумі по кч. 50, а всі інші по цінні українській книжці (з української літератури, з обсягу пластування тощо). В справі конкурсу звертатися на адресу: N. Kozycka, Praha-Vinohrady, Chodska ul. 16. Czechoslovakia.

— **Марія Сокіл і Антін Рудницький у варшавському радіо.** У вівторок, 23-го ц. м. відбудеться черговий симфонічний концерт наших артистів у польському радіо у Варшаві. Антін Рудницький диригуватиме цим разом програму, зложену виключно з творів сучасної музики, а саме: 1) Мясковського „Ліричне Концертіно“, 2) Кодалі'я „Літній вечір“ та 3) Феруччіо Бусоні'я „Симфонічний вальс“. Марія Сокіл виконає — як солістка концерту — пять пісень з орхестрою Ріхарда Штравса („Гимн любови“, „Завтра“, „Гірлянда квітів“, „Мойї дитині“, „Цецилія“). Твір Бусоні'я і пісні Штравса будуть виконувані вперше в Польщі. Концерт, який передаватиметься на всі польські радіостанції, починається в год. 21-ій (9-ій веч.).

— **Арештування в Бобреччині.** Як довідується „Наш Прапор“, в Ятвягах, пов. Бібрка в неділю, 31. травня висипано могилу в честь поляглих УГА, але в ночі з 31. на 1. червня хтось розрив могилу і порізав хрест. Одначе не минула година, як могила знову виросла і хрест знову закопано. На могилу приходили люди від рана, аж доки не почалася Служба Божа. Як тільки почалось правити Богослуження, цілий час був поминний один постерунковий, що приглядався тому святові. По укінченні Богослужения, о. Степан Королюк відправив панахиду за душі поляглих УГА. У панахиді взяла участь велика маса народу з Ятвяг і поблизьких сіл. Дня 2. червня ц. р. поліція з Соколівки почала переводити масові арештування. Арештовано 16 осіб. Після переслухання звільнили їх, крім Миколи Павлова, Миколи Турчина, Андрія Борецка, Василя Кутніцького, яких відставили до судового арешту в Бібрці. Рівночасно арештовано п. Дмитра Сусіка з Девятник, який щойно вийшов після 18-місячного арешту із львівської вязниці.

— **Хто виграв?** В нинішнім тягненні держ. кляс. льотерії впали між ін. такі більші виграні: 2.000 зол. на ч. 23423 132783, 1.000 зол. на ч. 48986 138855, 500 зол. на ч. 18327 18721 27602 69809 152662, 400 зол. на ч. 7635 31935 40248 50410 138048 147220.

— **Новий людовий дім Т.Ш.Л.** мають поляки вибудувати у Кривчу пов. Борщів. Посвячення угольного каменя відбулося перед кількома днями.

— **Як у нас реалізують гасло „Свій до свого“?** Від місяця йде епископська візитація в городецькім і янівськім деканаті. Цю нагоду використали всякого роду жиди, які відвідували по черзі майже всі парохії із своїми тандитними килимами та приманчивими ратами заохочували оо. парохів до купна своєї тандити. Замісць гострої відправи тим влізливим мантіям, багато оо. парохів купило ці тандитні килими і до церков і до своїх приватних домів. Не було б дива, якби у нас не було своїх фірм і фабрик килимів. Але чим оправдати поведінку деяких священиків зі згаданих обох деканатів?

— **В дівочій гімназії Рідної Школи ім. Іллі й Іванни Кокорудзів у Львові** іспит зрілости відбувся в часі від 18. травня до 18. червня ц. р. Предсідником Комісії був делегат Кураторії, проф. Михайло Тершаковець. Із 14 учениць VIII кляси до матури не допущено одну, при письменнім іспиті репробовано одну абітурієнтку. Здали іспит зрілости: Білинська Любов, Боднар Анна, Дейнека Теодозія Ірина, Клюфас Марія Теодозія, Кравців Марта Марія (з відзн.), Малиновська Ольга, Попович Тетяна, Світлик Богдана Марія (з відзн.), Терлецька Христина, Фостик Пелагія, Юрчик Ірина, Юсько Стефанія (з відзн.).

— **Іспит зрілости в прив. українській гімназії „Р. Ш.“ у Золочеві** зложили: Анна Власенківна, Роман Гургура, Мирон Калиновик, Василь Кулицький, Ярослав Петрик і Іван Челак. Трьох кандидатів відпало при писемнім, а один при устнім іспиті.

— **Іспит зрілости в семинарії СС. Василіянок у Станиславові** зложили: Марія Боянюк, Марія Гук, Ольга Колюх, Команецька Осипа, Ольга Марич, Ізидора Муцак, Овчар Марія, Тамара Погоріла, Осипа Прокопець, Марія Прокопець, Евгенія Савраш, Юлія Симчич, Стебновська Тетяна, Олександра Стецяк і Марія Чавляк.

— **Боротьба з порнографією.** Премієр Складковський оголосив обіжник до воєводів і старостів у справі поборювання порнографії. Як сказано в обіжнику, порнографією слід уважати такі письма, друки, образки та інші предмети, які на думку загалу ображують почування стиду і пристойности. Досліджуючи характер письма чи рисунку слід брати під увагу не тільки їх значення і тенденцію, але також публику, на яку вони обчислені. Часто від таких обставин залежить, чи якийсь предмет є порнографічний чи ні. Дальше зазначено, що проступку поширювання порнографії допускається кожний, хто в якийнебудь спосіб передає іншій особі предмет з порнографічним характером або виставляє в публичному місці. Слід теж звертати пильну увагу на всякі оголошення, звичайно замасковані, що мають на меті улекшувати поширювання порнографії. За все те покликані чинники мають потягнути винуватців до судової відповідальности, повідомляючи про всі присуди міністерство внутр. справ.

— **Як на селі людей дурять?** По селах равського повіту увихалися в останніх часах якісь темні духи, легітимувалися як висланники ЗЗЗ. („звйонзек звйонзкуф заводових“) і намовляли селян і рільних заробітників до страйків на фільварках. Найважніше, що одночасно стягали від людей по 1 до 2 зол. як членську вкладку. В деяких селах стягнули по 20, а навіть по 150 зол. Обловившись порядно, темні духи удавали, що ховаються перед поліцією і щезли разом з грішми. Тепер люди каються, що дались так легко натягнути дурисвітам.

— **Літо буде гаряче.** Скандинавські метеорольогічні інститути передбачують, що цього року Европа переживе спеку, якої не було вже давно. Прогноза спирається на основі характе-

ристичних кліматичних змін на Гренляндії, які все впливають на теплоту в Европі. В багатьох місцях на Гренляндії, де температура майже ніколи не підноситься понад зеро, нотовано тепер 15 ступнів тепла. На думку скандинавських метеорольогів це недвозначний прогностик, що цьоге літо в Европі буде дуже гаряче.

— **Львівська хроніка.** В цегольні інж. Райса 150 робітників розпочало окупаційний страйк, тому що власник не приняв назад до праці одного робітника. — Арештовано Стефана Раданка з Голоска Великого, жонатого і батька двох дітей, що представлявся за кавалера і вимантив від слуги Елеонори Брись 400 зол., обіцюючи з нею оженитись. — На Стрілецькій площі хтось украв Петрові Врублеві із Вороблячина пов. Рава Руська портфель з грішми, коли мав виїздити автобусом. — У дрогерії Гошовського при вул. Академічній занялася свіжа паста до долівки, а від неї погоріла крамниця. Школа велика. — Професор політехніки Баліцький придержав у своїм мешканні при вул. Хоружщини 25. вломника Василя Сороку. Поліція арештувала вломників Вацлава Сороку й Гад. Пшисецького, які хотіли відбити арештованого Василя Сороку та забрала в них приладдя до вломy.

— **Краєва хроніка.** Із сокальського арешту втікло трьох вязнів. — В Бережниці пов. Станиславів 32-літній селянин Олекса Стефанишин затовк колом на смерть 10-літнього Василя Козаря. — До львівського шпиталю привезли 23-літнього Влад. Бяловонса, столяря з Дернова пов. Камінка Стр., якого переїхала фіра. У шпиталі він помер. — В Любліні згинув ппор. Каз. Йодловський, перевернувшись підчас вправ з конем на перешкоді. — У Вістові, пов. Калуш, парібчак Василь Дзундза вложив найдену артилерійську гранату в огонь у кузні. Вибух зранив Дзундзу тяжко. Перевезли його до шпиталю. — Поліція арештувала калуського купця Бер. Ратнера, бо найшла в його крамниці багато конфекційних річей, украдених із крамниці Фендля. — У лісі в Микуличині підрізане дерево вбило робітника Ковалюка Степана. — У Станиславові невідома жінка вкрала течку з важними документами та 400 фінляндськими коронами хорватському громадянинові Йос. Крабацеві, представникові закордонних гарбарських концернів.

— **Пожежі.** В Белзці пов. Золочів згоріли три господарські загороди. — У Волі Гетьманській пов. Підгайці згоріла загорода Івана Залипки. Його арештовано, бо показалося, що він сам підпалив, щоб одержати асекураційне відшкодування.

— **Град у Белзщині.** Дня 14. ц. м. упав град у селах Вижлові і Мицеві коло Белза і спричинив місцевому населенню значні школи.

— **Сільські стрижії.** Молодь села пов. Сокаль не має видко нічого кращого до роботи, бо взялась обрізувати коням хвости. Може би лепські парубіки купили собі у скарбовому уряді патенти і поширили свій стрижійний промисл на цілий повіт. **В.**

— **За три місяці кінець світа?** Американський астроном Патрік Квінфорд оголосив, що нашій земленці загрожує величезна небезпека. Вона має зударитися з незнаною досі планетою, а це мало би статися за три місяці, 15. вересня ц. р. Цей жахливий зудар може цілком знищити землю. З органічного життя не лишиться ні сліду... Щастя ще, що американські астрономи люблять помилятися.

— **Смерть Максима Горкого.** Після довшої недуги помер у 68 р. життя у Москві М. Горкий, що від довгих літ був недужий на легені і часто виїжджав на острів Капрі, щоб рятувати своє здоровля. Його дійсне імя було Пешков; був він сином новгородського обивача, змалку сиротою, що пробивався крізь життя всякою працею і був кімнатним малярем, крамничним помічником, корабельним хлопцем до послуг, пекарем, шевцем, писарчуком і пристаневим робітником. Спомини свого життя списав у двох книжках „Дитячі роки" та „Серед людей", хоч вони і розкинені в усіх його творах з першої доби. На його талант звернув перший увагу Короленко. Численні томи новель та такі повісти як „Трое", „Тома Гордієв", „Мати" були перекладені на ріжні европейські мови. Найбільший успіх мала на чужині його песа „На дні", головно в Німеччині під режисерією Райнгардта. Вона йшла теж десятки літ у репертуарі „Художественного театру" в Москві. У 1905 р. засуджений за революційну агітацію на вязницю, згодом на виселення, виїхав до Італії та був короткий час в Америці. Вернувся до Росії з початку великої війни. З вибухом большевицької революції станув відразу на бік большевиків **провадив організацією совітських письменників.** До останнього часу був дуже діяльний як автор повістей і драм. З повістей з останніх літ відомі на чужині „Справа Артамонових" і „Життя Клима Самгіна".

— **Подяка.** Вийшовши на волю, складаємо щиру подяку Впов. пос. д-рові Стефанові Витвицькому, адвокатові у Дрогобичі, за його інтервенцію та заходи у справі дарованих нам судових кар за варення і продаж соли. Колпець, 15. червня 1936. — **Варивода Михайло** і 69 інших підписів.

Зі судової салі.

ПРОТИ МІШАНИХ ПОДРУЖ.

Дня 8 січня ц. р. о. *Володимир Барнич*, греко-кат. парох у Порховій, бучацького повіту, підчас церковної проповіди переконував своїх вірних, щоб не заключували подруж з особами римо-католицького обряду тому, що такі мішані подружа викликують опісля великі непорозуміння в родині. Мішані подружа не заховують приписів греко-католицького обряду, нарушують пости цього обряду і що найважніше діти з такого подружа мають зле виховання, не знають молитви ні польської, ні української і тому він є противний, щоб заключувати такі мішані подружа.

На донос одного зі слухачів, які були дня 8. січня ц. р. на проповіди о. Володимира Барнича, до повітового старости у Бучачі згадане староство покарало о. Володимира Барнича по думці ст. 18. закону про проступки на кару грівни в квоті 100 зол. Як мотив староство подало, що в цій проповіді о. В. Барнич допустився образи і злегковаження польської держави і польського народу. Проти цього карного оречення повіт. староства в Бучачі вніс о. Володимир Барнич спротив з домаганням відступити справу окр. судові в Чорткові. Звичайно такі справи полагоджує в окружнім суді один судія. Зате у цій справі окружний суд у Чорткові постановою з дня 26. травня ц. р., на внесок прокуратора, переказав справу окружному судові у складі трьох суддів по думці ст. 383. § 1 к. п. к. з огляду на складні обставини справи.

На цій підставі дня 17. червня ц. р. відбулася в окружнім суді в Чорткові розправа проти о. Володимира Барнича. На цю розправу зголосився о. Вол. Барнич зі своїм оборонцем *д-ром Михайлом Росляком*, адвокатом у Чорткові. На свою оборону подав, що дійсно дня 8. січня ц. р. говорив проповідь у своїй церкві, в якій переконував своїх парохіян, щоб не заключували подруж з особами римо-кат. обряду, бо на його думку такі мішані подружа живуть опісля в незгоді, що відбивається погано на вихованні дітей такого мішаного подружа і тому він, як душпастир греко-кат. обряду уважав за свій обовязок звернути своїм вірним увагу на шкідливість мішаних подруж для греко-кат. церкви й Українського Народу.

Опісля оборонець *д-р Михайло Росляк* у довшій промові виказував, що в проповіді о. Володимира Барнича нема ніяких примет каригідности, а окрема не можна підтягнути цього вчинку під постанову ст. 18. закону про проступки, бо обвинувачений в часі церковної проповіди поступав згідно зі своїм переконанням і у виконанні своїх обовязків греко-кат. душпастиря. *По цій промові окр. суд у Чорткові оголосив присуд, яким увільнив о. Володимира Барнича.*

Вкінці слід згадати, що прокуратор підчас своєї промови, домагаючись затвердження рішення повіт. староства в Бучачі, поставив внесок, щоб суд по оголошенні присуду відступив ще акти цієї справи прокуратурі в Чорткові, яка притягне о. Вол. Барнича до відповідальности за провину зі ст. 170 к. к., який звучить: „Хто публично розповсюднює фальшиві вістки, які можуть викликати публичний неспокій, підлягає карі арешту до 2 років або гривні".

—o—

Дописи.

КОРОСНЯНЩИНА.

Посвячення Народнього Дому в Красній. Дня 31. травня ц. р. в селі Красна пов. Коросно на Лемківщині відбулося посвячення угольного каменя під будову „Українського Народнього Дому". Одноповерховий будинок, якого моглоб позавидувати неодно повітове місто, будується за почином місцевого комітету під проводом д-ра Юліяна Налисника, адвоката в Дуклі, та за гроші, які на ту ціль збирають в Америці краяні односельчани. Посвятив місцевий парох о. Олександер Прислопський при співучасти о. декана та пароха сусідньої Бонарівки, о. Дземи, адміністратора парохії в Чорноріках та в присутности кількох соток місцевих парохіян. Справа будови цього дому тягнеться вже від кількох літ. Ще в році 1931 засновано в селі статутове т-во „Український Народній Дім", якого статут затвердила влада. Труднішою показалася справа з затвердженням планів тої будови, зладжених інж. М. Шупятом з Бонарівки. Одначе за кілька літ влада таки план затвердила і розпочате діло

входить у стадію реалізації. Є теж надія, що коли стане замічений будинок, село під оглядом національного освідомлення та культурного рівня догонить сусідню Бонарівку та буде з нею гідно рівналізувати. Буде своя хата, яка поміститъ не тільки салю на 500 осіб та ще й читальню, крамницю і захоронку. А треба знати, що в кількох кільометрів вище на північ, в селі Гвоздянці місцеве населення греко-кат. обряду говорить вже між собою по польськи та що в самій Красній вже тепер можна начислити яких 45 до 50 польських домів на всіх около 400.

СОКАЛЬЩИНА.

На службі КПЗУ. Громадяни села Перевозів, вертаючи із Белза, подибали на дорозі розкинені летючки КПЗУ. Вони їх позбирали й у читальняній домівці рішили віддати їх поліції. Вечором зявилися вже представники влади й опечатали невідомо і з якого приводу домівку читальні. Опісля виявилося, що ці летючки розкинули прохожі жиди, яких поліція і придержала.

У Завишні відбулося в неділю, 14. ц. м. свято в честь Франка. Особливше враження зробили виступи місцевого мішаного хору.

У Шмиткові відправлено 28. м. м. панахиду у звязку з 10-ми роковинами смерти С. Петлюри. На панахиду, яку відправив о. Камінський, явилися всі громадяни, маніфестуючи своє зрозуміння для ідеї, за яку поклав життя Покійний. — Дня 31. м. м. два поліцаї порізали вінки на могилі, які принесла свідома молодь на Зелені Свята. Знищили теж терновий вінок і ленти з написом „Борцям за волю народу".

Концерт у честь Франка відбувся 14. ц. м. у Пиповщині. Найкраще вийшли точки мішаного хору.

Гарний почин. В Добрачині на весіллі п. Герасимчука за почином Івана Пилипчука переведено грошеву збірку на українських інвалідів. Кобu цей звичай прийнявся по інших селах.

Реферат у Сокалі виголосив 13. ц. м. п. Палій на тему: „Ідея і тактика". Серед численно зібраних гостей бачили ми м. і. посла Перфецького, д-ра Решетила і д-ра Мацейовича. Над рефератом була дискусія.

Повітове свято молоді відбудеться в неділю, 21. ц. м. в ліску Валівка. Участь беруть всі читальняні гуртки Сокальщини.

„Морозенко". Сокальський аматорський гурток приготовляє під проводом п. Сусідка на 5. липня ц. р. виставу песи „Морозенко". У виставі беруть участь всі кращі місцеві сили, тому слід надіятися, що громадянство нашого міста зірве вже раз із дотеперішньою байдужністю до того роду імпрез і явиться численніше.

—o—

Спорт.

ПРОГРАМА СОКІЛЬСЬКОГО СВЯТА У ЛЬВОВІ.

В суботу 20. і в неділю 21. червня відбудеться на площі Сокола-Батька сокільське свято в двацяті роковини смерти Івана Франка. Початок свята в суботу в год. 16. Програма: 1) Святочне відкриття свята і дефіляда змагунів. 2) Легкоатлетичні змагання і спортові гри. 3) Роздача дипломів переможцям. Усіх зголошених змагунів є понад 200. В неділю 21. червня зачнеться в год. 16. руханковий попис, програма якого обіймає 9 точок.

УКРАЇНА — ЧОРНІ.

Товариські змагання між цими дружинами відбудуться в неділю 21. ц. м. на грищі Чорних. Початок в год. 4. (а не 5., як у нас вчора подано) попол. Попередять змагання дружин молодших.

ПЛИВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ.

Пливацька секція К. Л. К. організує в суботу 27. VI. окружні пливацькі змагання на ставі „Світезь" з такою програмою: Жінки: 50 м. — ст. дов., 50 м. — ст. кляс., 3 × 50 м. ст. змінним. Мужчини: 100 м. — ст. дов., 100 м. — ст. кляс., 200 м. — ст. дов., 100 м. — ст. горіл., 4 × 50 м. — ст. дов., 3 × 100 м. — ст. змінним. Водний мяч між дружинами „Черника" і с. пл. КЛК. Вступи від 20 сот. до 1 зол. Змагунів зголошувати до 26. VI. щоденно на „Світезі" від год. 4—5 у п. Славецького. Змагання відбудуться без огляду на погоду.

Народня честь наказує подбати про впорядкування стрілецьких могил і про забезпечення інвалідів УГА

Театри.

Український Театр ім. І. Тобілевича. Надвірна.
20. VI. Лев в Абісинії.
21. VI. Дівча з Маслосоюзу.
22. VI. Нова теща.
23. VI. Циганський барон.
24. VI. Інваліди.

Великий Театр:
Субота, 20. VI. год. 8. веч. Аб. 19. Виступ Софії Чапдінської „Гарна історія".
Неділя, 21. VI. год. 3.30 поп. Аб. 16. Ціни найнижчі „Неоправдана година"; год. 8. веч. Виступ Софії Чапдінської „Гарна історія".
Понеділок, 22. VI год. 8. веч. Аб. 20. Бонові знижки важні „На Личакові".
Вівторок, 23. VI. год. 8. веч. Аб. 19. Виступ Софії Чапдінської „Гарна історія".

Театр Ріжнородностей.
Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „В погоні за щастям".
АТЛЯНТИК: „Великий чарівник".
ВАНДА: 1) „Приблуда", 2) „Ця, або інша".
ҐРАЖИНА: „Анна Кареніна" з Гретою Гарбо.
КАСІНО: „У тіні гільотини".
КОПЕРНИК: „Зов крови".
МАРУСЕНЬКА: „Любчик власної жінки".
МІРАЖ: „Шукачки золота", „Червона жінка".
МУЗА: „Пепі".
ПАКС: Нечинне.
ПАЛЯС: „З тобою на кінець світа".
ПАН: „Давид Коперфільд.
РАЙ: „Війна в царстві вальса".
СВІТ: „Війна в царстві вальса".
СТИЛЕВЕ: „Принагідний роман" і ревія
ТОН: „Зацькована" з Сільв. Сідней.
УТІХА: „Воюючі каравани" та ревія".
ХИМЕРА: „Люди в тунелі".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
Палестина в році 1936.

Закордонне радіо.

Субота, 20. червня 1936.

Відень (506,8) 16.30 Концерт цитристів, 18.00 Шубертівський концерт, квартет хору А. Аст, Г. Бельтер спів, 19.30 Віденське попурі, хор. солісти, 22.25 Дівертіменто ес-дур Моцарта, **Мор. Острава** (269,5) 18.10 Сп. рецітель Романової, **Прага** (470,2) 16.50 Сольо на арфі, 17.50 Чеські веселі та сумні пісні, 21.00 Літо, концерт орх., **Париж** (1648) 11.00 Концерт симф. орх., 15.00 Муз. авд. для дітей, 16.00 Легка музика, 17.30 Італ. оп. музика, 20.15 Трансм. з „Опери Комік", **Білгород** (437,3) 12.00, 16.20 Концерт, 17.00 Спів. рецітель, 17.45 Нар. мельодії, 18.20 Скрипка. **Берлін** (356,7) 8.20 Форт. музика, 8.30 Розр. концерт, 18.15 „Айн Блік — айн Грус" веселі сценки, 19.00 Ніч Вальпургії, вок.-муз. концерт, 20.10 Музика на дворі Швецінген і Штутгарт у 18 ст. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, 19.00 Сорокпять хвилин музики (акордеон, органи, окарина), **Мінхен** (406,4) 12.00 Концерт, 14.35 Сільські дівчата грають. 15.15 Форт. твори Данеля, **Будапешт** (549,5) 13.50 Мадярські мельодії (форт.), 17.30 Сальон. музика, 19.00 Циг. музика, 20.45 Оперетові мельодії, **Міляно** (368-6) 11.30 Популярна музика, 17.15 Концерт тріа, 20.45 „Галька" оп. Монюшка, **Рим** (420,8) 13.10 Популярна музика. 20.35 „Подорож п. Де Перішона" ком. Лябіша, 22.10 Орх. концерт.

Неділя, 21. червня 1936.

Відень (506,8) 11.00 Лістів фестіваль, 13.20 Розр. концерт, 15.40 Тріо на форт., скр., віольончелю Шумана, 17.45 „Пімста жилика", оп. І. Штравса. 19.30 Спів рецітель Марії Райнінг, сопр., 20.00 Штравсівський концерт, Шварц сопр., Боршош тенор, 22.00 „Три вальси" оп. Штравсів, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, хор учителів, 18.30 Нар. пісні, **Прага** (460,2) 9.55 Форт. рецітель, 17.00 Нар. пісні, 17.45 Весела війна співаків. 19.30 „Русалка" оп. Двожака, **Париж** (1648) 11.00, 17.30 Легка музика, 19.30 Стеатралізована пісонька вок. авд., **Білгород** (437,3) 12.00 Пісні, 15.15 Хор, 16.00, 22.00 Концерт, **Берлін** (356,7) 10.30 Музика, 18.00 Муз. кабарет, 20.00 Вес. вечір, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Безжурний поранок, 14.00 Діти співають, 18.40 Мельодія і ритм, орх., 20.10 Старовіденський калейдоскоп, **Кельн** (455,9) 20.00 „Пісня Нібелюнгів" муз. авд., 21.00 Надренське весілля, **Ляйпціг** (382,2) 11.30 Кантата Баха, 14.50 Гельдерлін, нім. пісні, Симфонія, спів, форт., **Мінхен** (405,4) 9.30 Соната на скрипку і форт. г-моль Респігія, 10.30 Концерт цитристів, 15.25 Сучасна орх. музика, **Будапешт** (549.5) 12.30 Орх. концерт, 25.50 Скрипка, 18.30 Циг. музика, 20.00 „Фіделіо" оп. Моцарта, 22.45 Сальон. музика, **Міляно** (368,6) 12.20 Форт. рецітель. 20.55 Симф. концерт, 21.40 „Ля Джера" ком. Пірандела, **Рим** (420,8) 12.00 Камер. музика, 13.10 Розр. програма, 24.45 „Ідь Ре" оп. Джордана, „Філянда Маджяра" оп. Кодалія.

Львівське радіо.

Субота, 20. червня 1936.

6.30, 7.40 Ранішня авдиція, 7.30 Програма, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для школи, 8.10 Для новобранців, 11.57 Сигнал часу. 12.03 Концерт орх., 12.50 Домашнє господарство, 12.55 Огляд видань, 13.05 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.30 Господарські вістки, 15.45 Для дітей: Прощаємо старий шкільний рік, 16.00 Концерт солістів, спів, скрипка, фортепіян, 16.45 Світла й тіні Глінкі, 17.00 Змодернізований Штравс, кабарет із гр. пл., 17.30 Форт. твори, 17.50 Репортаж: Схоронище на Острові Ледніцькому. 18.00 Сільва рерум, 18.05 Хор шк. дітвори з Бродів, 18.25 Львівський актуальний фейлетон, 18.35 Програма на завтра, 18.40 Рекламовий концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Капеля, 19.45 Легка музика з гр. пл., 20.10 Вінки на Віслі. 20.45 Трансмісія з Риму: „Галька" оп. Монюшка; у перерві: Вечірній денник, Актуальна гутірка, Спортові вістки, 23.30 Закінчення авдицій.

Неділя, 21. червня 1936.

8.00 Ранішня авдиція, 8.55 Програма, 9.00—11.00 Богослуження; репортаж із життя Влоцлавка, Китиця куявських мельодій, капеля, 11.10 Джордж Тіль, Йос. Шмідт, гр. пл., 11.45 Кілька заввваг про мин. сезон львівських театрів, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. поранок, симф. орх. фортепіян — Евг. Мосаковський; у перерві ок. год. 13.15 „Весілля цісаря" Ганни Малевської, 14.30 Під увагу хліборобам. 14.40 Музика з гр. пл., 15.20 Рекламовий концерт, 15.30 Співочий конкурс льв. радіостанції, 16.30 Абдикація куркового короля, 17.05 Нар. авдиція: Пігвала водики, 17.25 Скрипковий рецітель у супр. форт., 18.00 Театр Уяви: „Концерт" ком. Ол. Фредра, 18.30 Розр. концерт, 20.25 Поет. чвертьгодина: Богдан Залеський, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Краківщина в танку та співі, 22.00 Трансм. метчу коп. мяча Краків-Білгород. 22.15, 21.16 Спортові вістки; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Закінчення авд.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

Гроші.

Купно — продаж: Бельґи бельг. 90·13—89.70, Долари американські 5.32 — 5.29, Долари канадійські 5·30 — 5.26, Фльорени голянд. 360.07 — 358.35, Франки фр. 35.08 — 34.92, Франки шв. 172.39 — 171.55, Фунти англ. 26.82 — 26.66, Гульдени данцігські 100.20 — 99.80, Корони чеські 19.90—19.59, Корони данські 119.64, 118.80, Корони норв. 134.68—133.70, Кор. шв. 138.28—137.30, Ліри італ. 35—33, Марки фінл. 11.82—11.60, Марки нім. 135 — 130, Песети еспан. 65.00—61.50, Шил. австр. 99 — 98, Марки нім. срібні 144—139.

Акції.

Банк Польський 104, Лільпоп 12.50, 12.25, Габербуш 44.50.

Папери.

3-прц. інвест. 1. ем. 68, 2. ем. 68.75 5 зал. 48.25, 5 прем. дол. 50.75, 50.50 50.60, стаб. 54.50.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 19-го червня н. р. кооперативам платив за: льоко Львів

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	1.95	зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.00	„
1 кг. масла експорт. включно в експортовім опакуванням дає зачет	2.00	„
1 л. молока	0·13	„
1 к. яєць	2.60	„

Тенденція на масло і на яйця сильна на молоко удержана.

ПТИЦЯ. Маслосоюз повідомляє, що в огляду на зниżкову тенденцію цін птиці, нотовань цін покищо не подає.

ЛІТНИЩА

„МАКОВИЦЯ" пансіон Т-ва „Учительська Громада" в Ямнім, під управою директора Д. Джерджа поручає ясні сонячні кімнати із здоровими харчами. Безплатна лікарська опіка. Ціни помірковані. 2239 2—2

ГУЦУЛЬЩИНА над Прутом. Утримання 3.20. Пляжа — ліс. Микуличин-Ділок, Гуменюкова. 2269 4—10

В МІЗУНІ НОВІМ коло Долини віля, 4 покої, кухня на літній сезон. Дорожинський, Львів, Косинерська 18 А. 2308

МЕШКАННЯ

ВКАЖУ дуже добру СТАНЦІЮ для дівчинки. Опіка, поміч в науці, фортепіян. СТ. КАРПЯК, ПЕРЕМИШЛЬ, вул. Монюшки 5 (бічна Дворського). 2283 2-2

Вже кінчиться шкільний рік!

Найгарніша нагорода за пильну цілорічну працю, дарунок, який буде служити довгі літа і даватиме щораз більшу приємність — то камера

Kodak Baby Brownie

12.50

обектив Doublet, знимки миттєві і продовжні, розмір 4×6½ цм.

Найкращі знимки все і всюди дають плівки

Verichrome 28°

високочулі, з подвійною верствою емульсії, колірночулі — „е певніші"

Жадайте в усіх фотоскладах!

Кодак, Сп. з о. в. — Варшава, пл. Наполеона 5.

P. 7. 36.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ПАНІ у середнім віці обійме управу домашн. господарства в особи самітної, а інтелігентнім домі. Зголошення слати: O, B: Stryj, ul. Szumlańszczyzna 30 A. 1-3

ШУКАЮ праці: лекція, поміч у склепі, підприємстві, ведення господарства. Leśnictwo Hysne, p. Zabierzów z Niepołomic, Bochnia. 2305 1-3

РІЖНІ

ВПОВ. ПАНІ! Тривка ондуляція. Гарантія 6-місячна, дешево виконує Андрій Кузик, Гродзіцьких 4. Модельки до чесання безплатно. 2266 3—3

ЗА ДОБРЕ свідоцтво добрі годинники, перотенці та інші дарунки найдешевше у ВАНДЕРА, ШАЙНОХИ 1. 2278 3—5

НА ВИЇЗД найтриваліші, нові роди пліс, відбивання, гаптування літніх суконь. Козловська, Заклад Гаптів, Академічна 22, I. пов. 44 2—2

КНИЖКИ шкільні купує по цінах найвищих КНИГАРНЯ БАРДАХА, КРАКІВСЬКА 1. 2300 2—3

КУПЕЛЕВІ строї з вагрудниками виконує, — змищені моделями направляє „Трикотарня" Пілсудського 27. 2304

ОГОЛОШЕННЯ.

У. Т. Дент. І. БРАНЕВСЬКИЙ
2284 вернувся і приймає 2-3
Львів — АКАДЕМІЧНА 18. Тел. 237-53

КОНКУРС.

Голова Українського Товариства Допомоги Студентам Українцям Вищих Шкіл м. Варшави цим оголошує конкурс на декілька вільних безплатних місць для найбідніших студентів в Інтернаті названого Товариства.

Прохання, з доданням до нього свідоцтва про маєтковий стан родичів чи опікунів і документу про те, що петент є дійсно студентом одної з Високих шкіл м. Варшави, подавати на імя Голови Т-ва, на адресу: Варшава, Брудновська вул. 14, пом. 25/26. Докладніші інформації про умови перебування в Інтернаті можна дістати листом, додаючи до запитань поштову марку на відповідь. 2301 1-4

За гарне свідоцтво!

ФОТОГРАФІЧНІ АПАРАТИ

поручає

найдешевше у великому виборі

ФОТО — РАДІО — ПАЛЯС

Львів, пл. Марійська 8.
(Дім Шпрехера). 46/114 3-5

МЕБЛІ всіляких кімнат дешеві і солідні можна дістати у вирібні Меблів ФРАНЦ. ЗЕЛІНСЬКОГО Львів, Коллонтая 5, в подвірю. 2144 14-30

Пансіон „ЗЕЛЕМІН" **ГРЕБЕНІВ**

найгарніше положення, далеко від гостинця, гамору і куряви. Гарні, просторі, сонячні кімнати з бальконами. Близько ріки-пляжі. Смачний і здоровий харч. Ціни помірковані. ВЖЕ ВІДЧИНЕНИЙ. 2252 4—20

ПІТ

НІГ, РУК, ПАХВИН

і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патент пудру „CSAVE" **50 сот.**

Пробний пакет. **Перфумерія**

С. ФЕДЕРА

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.
2188 Філія: КОПЕРНИКА 15 а. 18-75

Вже вийшов з друку дуже важний підручник М-ра Романа Савицького п. з.

ГРИ Й ЗАБАВИ,

ЯК ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ В ДОШКІЛЬНОМУ ВІЦІ ДИТИНИ.

Є це методичні вказівки для провідниць дитячих садків, передшкілля, захоронок, сирітських захистів та родин.

Ціна 1.20 зол., з пересилкою 1.50. Головний склад: „Народній Базар" і Українська Книгарня в Станиславові, вул. Собіського ч. 16. 3—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.